

ARCHA

3
2009

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

foto archiv Bambiriády – Jaroměř

Evropská proměna
Předsednictví EU a mládež

OS Nedánov při školní družině Boleradice
Česko-německé setkání mládeže

Ze sdružení ČRDM

Čelákovické prohlášení

Fotogalerie Archy

Foto Martin Kríž

Óda na radost

Člověk se učí celý život, tak neremcej... A tak jsem neremcala a učila se číst, potom psát, potom vyjmenovaná slova, potom... a myslela si, že mě už nic horšího nečeká. Pokud je člověk schopný zapamatovat si složité poučky z fyziky, tak zbytek života už se zvládnout přeci dá.

Usmívám se nad bláhovostí dětské představy. Mnohem horší bylo pro mě pochopit autoritu vedoucího pracovníka v zaměstnání, obálkovou metodu domácnosti, diplomatickou konverzaci v manželství, a už vůbec nemám páky na to, jak zvládnout bez šrámů na duši výchovu dítěte.

Proto vždy smekám, když slyším, vidím a někdy jsem účastna toho, že desítky lidí se domluví na stejné věci, že stovky hlav sedí nad jediným plánem a tisíce lidí jdou do společného projektu. Že to občas „vrzne“ je jasné a snad i normální. Nyní to ukazujeme Evropě (a zbytku světa...) naším předsednictvím v Evropské unii.

A protože se skutečně učím celý život, zjistila jsem si (pro mě fakt novinka), že hymnou EU je instrumentální verze Ódy na Radost. Líbí se mi první odstavec v českém překladu latinské verze:

„Je Evropa nyní jednotná a jednotnou zůstane jednotná v rozdílnosti šíří světový mír“

To si fakt někdo myslí, že taková skvrna na mapě by mohla šířit světový mír? Nerozumím politickým debatám, při kterých člověk potřebuje velkou dávku diplomacie, drzosti, moudrosti, taktu a síly slova. Kde má obyčejný občan (takové slovní spojení se právě v těchto debatách používá nejvíce) najít konkrétní důvod pro svoji ódu na radost, která by ostatním ukázala, že se máme v Evropě dobře?

Myšlenka, že by celý svět zpíval jednu radostnou písničku, se skutečně podobá dětské bláhovosti. Pro začátek bude stačit, když se probudíte, usmějete se na odraz v zrcadle a povíte mu tři důvody, proč právě dnešní den stojí za ranní úsměv. Jsme malá tečka na velikém glóbusu a možná proto bychom se měli naučit radovat i z maličkostí všedního dne. Z důležitého nic, které v jiných koutech světa znamená všechno.

Že večer vidíte na nebi hvězdy, že slyšíte ticho a vaše děti usínají v čistých postelích. Že ráno mohou jít bezpečně do školy a jejich mámy a tátové do práce. Že se všichni můžeme vracet domů. A nezáleží přeci na tom, že „to doma“ je v tak malé zemi. Nechtějme v budoucnu stavět nesmyslné vzdušné zámky, když už teď vlastnime královské klenoty. Ač to zní jakkoliv kýčovitě a možná i obyčejně, tak žijeme

ve svobodné zemi, kde by si lidi měli svou ódu na radost zpívat denně.

Nevím, jak budou hodnotit v Evropské unii naše předsednictví, ale naše děti zhodnotí určitě na výbornou. Člověk se skutečně učí celý život, tak neremcejte a učte se od svých dětí. Ony si přeci zpívají denně, často a hlasitě. Naučte se jejich noty, smích a bláhovost představ, ze kterých se mohou zrodit velké věci...

Marie Molková – Hromča
ilustrační foto Radka Páleníková

Zpravodaj ČRD M o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/AB, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne Studio REFOS, Praha
Fotografie z archivů členských sdružení ČRD M
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF

Vychází 8 x za rok. Toto číslo vyšlo v květnu 2009
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není
určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF
najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>

Archa 2009

Témata Archy

Uzávěrky:

1. Zimní spánek – to nám nehrozí	30. 1.
2. Fundraising v oddíle	17. 3.
3. Předsednictví EU a mládež	23. 4.
4. Bambiriáda 2009 (dvojčíslo)	22. 6.
5. Sbohem, prázdniny – vítejte nováčci	20. 8.
6. Nebýt jen „kroužkem, kde si děti hrají“	1. 10.
7. Přírodě ku prospěchu	3. 11.
8. Netradiční aktivity pro děti	1. 12.

Evropská konference o mládeži k dobrovolnictví

Dobrovolníci se stávají nena-hraditelnou součástí vzdělávacího procesu, neboť stát nemůže pokrýt úplně všechna „bílá místa“ na mapě společenských potřeb. Například tam, kde se objevují sociálně patologické jevy nebo rizikové chování, jsou dobrovolníci – zvláště ti, kteří pracují s mladými lidmi – naprosto nezastupitelní. Dosáhnou totiž až tam, kam stát nikdy dosáhnout nemůže. „Jde o největší výraz občanské společnosti, a proto si zaslouží podporu,“ prohlásil 12. března 2009 na setkání s novináři během evropské Konference o mládeži ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška.

Dvoudenní konference, uspořádaná MŠMT v spolupráci s Národním institutem dětí a mládeže, se stala jednou ze tří oficiálních akcí českého předsednictví EU věnovaných právě oblasti politiky mládeže. Konala se v prostorách pražského Kongesového centra za účasti 115 delegátů a delegátek z 28 členských nebo kandidátských zemí EU a jejím hlavním cílem bylo podpořit dobrovolnictví a neformální vzdělávání v oblasti mládeže.

EU2009.CZ

Hlavní část konference se odehrávala v pěti pracovních skupinách. Mapovaly různé oblasti přeshraničních dobrovolnických příležitostí pro mladé lidi, zabývaly se prostředím, v němž dobrovolnictví funguje, podmínkami pro práci těch, kteří s mládeží

pracují, a zabývaly se i možnostmi mladých lidí ze znevýhodněného prostředí. Ministr školství upozornil na návrh (osobně ho podporuje), aby se rok 2011 stal Evropským rokem dobrovolnictví. „Myslím si, že otázka dobrovolnictví, především práce s mladými lidmi, má hlubokou vazbu na sociální soudržnost evropské společnosti. A proto je dobré, že je tomuto tématu věnována náležitá pozornost,“ přiblížil význam konference Ondřej Liška.

Paní Odile Quintin, generální ředitelka DG „Vzdělávání a kultura“ v Evropské komisi konstatovala, že současná ekonomická situace, respektive hospodářská krize, snadno postihuje zranitelnou skupinu mladých lidí. „Je třeba dělat maximum proti pokušení stáhnout chybějící zdroje právě z oblasti mládeže a dát je jinam,“ podtrhla Odile Quintin. Soudí, že řešením je zvyšování kvalifikace a mobility mladých lidí. V této souvislosti připomněla mj. celoevropský dobrovolnický program výměny mladých lidí „Mládež v akci“, na nějž bylo z evropského rozpočtu vyčleněno na léta 2007 až 2013 celkem 800 milionů euro. Dobrovolnictví přitom podle loňského doporučení Evropské komise dává mládeži užitečné dovednosti: mladí dobrovolníci se umějí orientovat na trhu práce, jednat ve vícekulturním prostředí, pracovat v týmech, učí se jazyky a zároveň si osvojují evropské hodnoty. „Přeshraniční dobrovolnictví tedy přináší s sebou interkulturní

schopnosti, ale i vnímání sebe sama jako evropského občana,“ zobecnila Odile Quintin.

Pokud jde o srovnání dobrovolnictví v naší republice s některými jinými zeměmi, podle předsedy České rady dětí a mládeže (ČRDM) Aleše Sedláčka je tento fenomén zvláště patrný v prostředí dětských oddílů a práce s mládeží, kde převládá. Pokud jde o dobrovolné aktivity mládeže jako takové, naše země nijak výrazně nevybočuje z průměru; v oblasti práce s mladými lidmi je nadprůměrná a srovnatelná například s Bavorskem, jež má podobnou tradici; pokud bychom se ale zaměřili na rozvrstvení dobrovolné činnosti do jednotlivých věkových kategorií, Aleš Sedláček míní, že ještě máme co dohánět.

Na dotaz ČTK týkající se konkrétního příkladu přeshraniční mobility spatřené s dobrovolnou činností v oblasti mládeže uvedl šéf České rady známou Bambiriádu. „Sama o sobě je přehlídkou dobrovolné činnosti dětských sdružení, čili zastřešuje obrovskou spoustu aktivit,“ podotkl Aleš Sedláček a dodal, že v letošním roce se Bambiriáda stala doprovodnou akcí českého předsednictví v oblasti mládeže. Připomněl, že loni Bambiriádu, konanou ve 28 měsících ČR, navštívilo kolem 250 000 lidí; letos se počet bambiriádních měst snížil, klade se však důraz na kvalitu a na to, aby se Bambiriáda uskutečnila opravdu ve všech krajích naší vlasti.

Jiří Majer

Evropská proměna

Letos se konají druhé evropské volby, kterých se mohou našinci jako rovnoprávní občané Evropské unie účastnit. Stejně jako před pěti lety, půjdu tentokrát 5. nebo 6. června volit. Nikoliv proto, že bych byla zasažena reklamní kampaní k evropským volbám, ale proto, že jsem se začala cítit Evropankou.

K tomu vedla poněkud klikatá cesta, plná objevů. Evropankou jsem se paradoxně stala v cizině, během dlouhodobého pobytu v jiné, západoevropské, zemi. Nemám žádné důkazy, že podobná zkušenost by měla stejný účinek na každého, ale mám svoji teorii, jak k tomu došlo přinejmenším v mém případě.

Myslím si, že když člověk prožije a pochopí více než jednu (tu svou „původní“ alias národní) identitu, nikdy už nemůže přemýšlet pouze v jedné perspektivě. Právě ve chvíli, kdy přestane být turistou a pozorovatelem, stane se součástí společenství. Krásným vyjádřením je například každodenní společné cestování s dalšími obyvateli země do práce či školy a poslouchání jejich obyčejných rozhovorů.

Konfrontací s druhou identitou člověk jakoby mimochodem zjišťuje, co je mu vlastní, čím se odlišuje od příslušníků jiného národa a co jej v myšlení a pohledu na svět s nimi spojuje. Právě takhle jsem si uvědomila to společné evropské „něco“, co mi bylo do té doby skryto.

Vlastně je to možná taková paralela se známým úslovím „kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem“. Bylo by určité krásné, rozšiřovat svoji sbírku „jiných“ identit. Pokud by to takhle fungovalo, třeba se člověk při obdobně hluboké zkušenosti s neevropskou kulturou může stát na nějaké vyšší úrovni pochopení dokonce globálním občanem.

Z důvodů zejména časových se k téhle úrovni těžko dostanu. Ale doufám, že k červnovým evropským volbám přijdou Evropané, kteří také přišli na to, že máme „něco“ společného, o co se chceme starat.

Michaela Přílepková

(autorka je ředitelkou Kanceláře ČRDM)

Evropské fórum mládeže představilo svá očekávání

V pátek 20. března uspořádalo Evropské fórum mládeže v Bruselu zahajovací událost k nové evropské mládežnické agendě, kterou očekává, že nově zvolený parlament a Komise společně se členskými státy prosadí v praxi. Co si tedy přejí „mladí z Evropy“?

Evropské fórum mládeže je mezinárodní organizace zastřešující na evropské úrovni mezinárodní mládežnická sdružení a asociace, stejně jako jednotlivé národní rady dětí a mládeže členských států ČR. Složeno je z mladých lidí většinou do 26 let. Dlouhodobě je lobbistickou platformou pro hájení zájmů mladých vůči evropským institucím, zejména Komisi a Radě. Věnuje se taktéž výzkumné a analytické činnosti v prioritních oblastech politik mládeže, ať již dobrovolnictví, participaci, informovanosti, sociální agendě, zaměstnanosti mladých a dalších.

Se změnou uspořádání sil v Evropské unii, která souvisí s červnovými volbami do Evropského parlamentu, s obměnou Komise a také s novým zrevidovaným rámcem spolupráce členských států Unie v oblastech politiky mládeže, se Evropské fórum mládeže rozhodlo představit očekávání, která má na základě dlouhodobých jednání a kontaktu s mladými lidmi z celé Evropy od EU v období 2009 – 2014.

Celkem se jedná o 15 bodů, které spadají do oblastí vzdělání, občanské společnosti a občanství, participace a mainstreamingu politiky mládeže, lidských práv, zaměstnanosti a sociálních otázek.

Evropské fórum mládeže funguje s finanční podporou Komise, svoji činností se však snaží přinášet další prvek do politického procesu členský stát – Komise, neboť je celé organizováno i naplňováno mladými lidmi, kterých se řada opatření EU, zejména politiky mládeže, týkají.

Jak se podaří dnešní ideály převést v realitu se budeme moci podívat nejdříve za několik let.

Jan Husák

„Mladí tak žádají“:

- 1) Evropský rámec pro uchopení a zajištění kvality neformálního vzdělávání
- 2) Realizaci naplnění slibů EU ohledně vzdělávání a tréninků pro mladé
- 3) Vyšší a lepší zastoupení studentů na rozhodování a chod ve školách
- 4) Legální statut evropských neziskových asociací
- 5) Udržitelný rámec financování mládežnického neziskového sektoru
- 6) Zajištění možnosti pro každého mladého člověka strávit nějaký čas v zahraničí
- 7) Díky mládeži budovat porozumění a partnerství nejen v rámci EU, ale i s dalšími regiony světa
- 8) Skutečnou mezisektorovou mládežnickou politiku, s čím souvisí např. vytvoření zvláštní meziskupiny v Evropském parlamentu
- 9) Evropský rámec pro práva dobrovolníků
- 10) Snížení hranice pro možnost voleb na 16 let po celé EU
- 11) Na lidských právech postavenou politiku i vůči mladým migrantům
- 12) Uvědomění o vícečetné diskriminaci vůči mladým lidem, nejen na základě věku, ale i rizika sociálního vyloučení, etnicity, sexuální orientace, společenské třídy, různých forem postižení, vírou apod.
- 13) Novou strategii EU pro společenský a udržitelný rozvoj
- 14) Budoucnost mladých a pracovního trhu
- 15) Závazky EU v oblasti životního prostředí

Pražské setkání ukončilo sérii Kulatých stolů o EU

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) uspořádala ve středu 25. února 2009 poslední Kulatý stůl o možnostech mladých lidí v Evropské unii (EU). Místem konání se stala konferenční místnost Evropského domu v Jungmannově ulici v Praze. ČRDM tak uzavřela sérii diskuzí, které se odehrály celkem v šesti městech napříč Českou republikou. Jejich tématem byl vztah mladých lidí k EU. Zjišťovalo se, co tento pojem pro mladé lidi vůbec znamená a zda jim existence EU do života vnáší opravdu něco pozitivního. Akce se konala v rámci kampaně Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Evropa mladýma očima“ a byla finančně podporována programem EU Mládež v akci.

Moderátorkou diskuzního odpoledne se již tradičně stala Jana Bělohávková, projektová manažerka českého představenství EU za ČRDM. Diskuze byla směřována k dotazům týkajícím se české mládeže a Evropské unie. Hovořilo se o otázce, co toto společenství pro dnešní mládež znamená, jak si mladí představují, že EU funguje a jak by podle nich fungovat měla.

Dnešní mládež zde tedy dostala možnost vyjádřit se k současnému dění v EU. Poté přišla na řadu informativní složka v podobě prezentace, která účastníkům poskytla údaje o podmínkách, které v EU v současné době panují. Rovněž jim tímto prostřednictvím byly předány informace ohledně struktury EU. Pro účely Kulatého stolu je důležitá především oblast mládeže. V této oblasti nabízí EU pro mladé lidi mnoho možností, které mohou využít nejrůznější vrstvy. Informovanost o těchto programech není prozatím v České republice moc vysoká. ČRDM se tedy tímto snaží uvést věci do lepšího stavu. Mladí si tak prostřednictvím podobných akcí mohou uvědomit, že EU pro zlepšení podmínek jejich života skutečně něco dělá, a mohou se tak dozvědět i konkrétní informace o konkrétních programech. Po prezentaci nastal čas, kdy mladí lidé mohli veřejně sdělit i problémy, které se týkají jejich životů bezprostředněji. Například problémy, které souvisí s jejich bydlištěm či školou.

Cílem Kulatých stolů je zjistit, co je potřeba v oblasti mládeže změnit a zlepšit. Co je nutné udělat pro to, aby mládež získala pocit, že se dospělí lidé o jejich názory zajímají, že jim naslouchají a věnují se jim. A to nejen lidé z jejich blízkého okolí, ale i ti, kteří z pozice své funkce mohou k řešení problémů přispět. Názory, jež ČRDM zpracuje do určité reprezentativní formy, budou dále předány orgánům, které mohou být v této věci více aktivní čili mohou více naše a vaše přání uskutečnit.

EU2009.CZ

ČRDM uspořádala diskuzní Kulaté stoly na téma Možnosti mladých a EU v těchto šesti českých městech: Litoměřice, Jihlava, České Budějovice, Ostrava, Brno a Praha. Zaznělo zde mnoho zajímavých informací, které budou předány dál, a snad se jejich pomocí podaří dané věci změnit k lepšímu. K mladým lidem se pomocí Kulatých stolů dostaly informace o možnostech, které jim skýtá EU. Tyto informace jsou pro ně mnohdy velmi složitě získatelné. Mnozí z mladých lidí proto tyto Kulaté stoly uvítali a zároveň se i sami začali intenzivněji o danou problematiku zajímat. V tomto smyslu jim mohou pomoci i informační centra pro mládež, která již v některých českých městech vznikla. Mladí lidé by jistě uvítali i případnou pomoc v této věci ze strany škol, které navštěvují, jejich vedení a učitelů.

Více informací o kampani Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Evropa mladýma očima“, na které spolupracuje s Českou radou dětí a mládeže, lze najít na internetové adrese www.evropamladymaocima.cz, www.crdm.cz.

Lucie Celbová
foto Jana Votavová

Jak vidí mladí lidé své okolí, svou zemi a EU

V prosinci 2008 a v první části roku 2009 uskutečnila Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) ambiciózní projekt, jehož cílem bylo seznámit mladé lidi s politikami Evropské unie v oblasti mládeže a zjistit, zda jsou pro ně tyto politiky zajímavé a zda reflektují jejich potřeby. Tedy zjistit jejich názory, postoje a potřeby. V rámci projektu se uskutečnilo šest kulatých stolů s mladými lidmi, a to v šesti různých regionech. Výstupem těchto kulatých stolů je představa o tom, co je pro mladé lidi důležité a jak vidí svět kolem sebe.

Kulaté stoly se uskutečnily v Litoměřicích, v Jihlavě, v Českých Budějovicích, v Brně, v Ostravě a v Praze. Reportáže z jednotlivých kulatých stolů vám pravidelně přináší Archa a webový zpravodaj Adam.cz. Pojďme se teď po skončení projektu ohlédnout za všemi těmito setkáními s mladými lidmi. Co si tedy myslí o Evropské unii, jejích politikách a vůbec světě kolem sebe? Co je pro ně důležité, co by se mělo změnit a co naopak podpořit, aby se to dále rozvíjelo?

Nejžhavějšími otázkami, které mladí lidé identifikovali jako problém svého okolí, potažmo generace, byl nezáměr mladých lidí o dění kolem nich (ať se jedná o aktivity pro mladé, nebo veřejné dění v jejich okolí) a experimentování s drogami a alkoholem přecházející v závislost. Tato témata se objevila ve všech místech, kde se kulaté stoly odehrály. První z otázek velice dobře reflektuje jedna z priorit EU v oblasti mládeže, a to participace. EU se snaží usnadnit a podpořit účast mladých lidí na dění kolem nich. Ta druhá se však v prioritách EU neodráží.

Hned dalším nejčastějším bodem, který mladí lidé do diskuze přinesli, byl nedostatek příležitostí, jak aktivně trávit volný čas – obzvláště v menších městech a ve vesnicích je nabídka, co dělat mimo školu, velice omezená. Účastníci kulatých stolů téměř jednohlasně volali po tom, aby nabídka kroužků a kulturních aktivit rostla, především pak v hůře dostupných místech (pro-

blematika dojíždění z menších míst do města za aktivitami také několikrát zazněla).

Otázka aktivit pro mládež se jeví jako dvojsečná – na jedné straně se mnohokrát objevila potřeba podpořit příležitost mladých lidí trávit volný čas aktivně, volání po větším počtu a více různých možnostech, jak trávit volný čas. Na straně druhé však zazněly hlasy, které si stěžovaly na nedostatek mladých lidí, kteří mají o volnočasové aktivity zájem (a to ještě častěji, než na jejich nedostatek). Například turistické oddíly v Ostravě a okolí nebo hasičské spolky v Brně a okolí by rády vyvíjely činnost, nabízely volnočasové aktivity mladým lidem, ovšem nedaří se jim oslovovat mládež a získávat nové členy. Dalo by se říci, že částečně (opravdu z malé části) se tohoto tématu dotýká prioritou EU – informovanost mládeže – snaha podpořit povědomí mladých lidí o možnostech, které se jim nabízejí. Je patrné, že když na jedné straně je nedostatek volnočasových aktivit a na straně druhé nedostatek účastníků na těchto aktivitách, pravděpodobně informovanost pokulhává.

Alarmující zjištění je, že mladí lidé na otázku, co vidí jako problém své generace, odpověděli ve více případech: „Romové“. Tato odpověď nezazněla všude, objevila se v rámci kulatého stolu v Jihlavě a v Brně. Je tedy patrné, že toto téma je pro mladé lidi aktuální a bylo by vhodné s ním

dál pracovat, aby mladé lidi jejich pocit nevedl k odsouzení jedné skupiny spoluobčanů, k rasismu a xenofobii.

Kromě již zmiňovaných se i další priority Evropské unie prokázaly jako aktuální – například: zaměstnání mladých lidí po ukončení školy, vzdělávání, jeho koncepce a úroveň.

Mladí lidé v rámci diskuzí často zmiňovali pocit, že Evropská unie je jim vzdálená a že nemají možnost ovlivnit dění na evropské úrovni. Tento pocit vyrovnávalo přesvědčení, že pokud více lidí spolupracuje, jsou pak společně schopni dosáhnout svých cílů.

Výstupy kulatých stolů popírají časté přesvědčení, že mladí lidé nemají zájem o veřejné dění a nechodí k volbám. Více než 80 procent jejich účastníků odpovědělo na otázku, zda chodí k volbám, kladně – a velké procento mladých, kteří ještě nemají volební právo, se hlásilo k tomu, že k volbám po dosažení 18 roku rozhodně chodit budou. Zazněly názory jako: „Myslím, že i můj hlas může situaci ovlivnit.“ „Mám možnost něco změnit.“ „Považuji to za samozřejmé, jde i o moje dobro.“ „Chci říci svůj názor.“ Možnost ukázat svůj názor budou mít mladí hned začátkem června, kdy se celá Evropa chystá volit zástupce do Evropského parlamentu.

Jana Bělohávková
foto Jana Votavová

Česká a německá mládež probírala témata EU

„Jednoho dubnového rána roku 2009 se v českém městě Čelákovice děly podivuhodné věci. Ve velkém sále spolu seděli čeští účastníci (zhruba polovina lidí v sále povstane a zase se posadí), němečtí účastníci (opakuje se stejná situace, až na to, že vstane drtivá většina těch, kteří předtím zůstali sedět), organizátoři celé akce (pro změnu se zvedne nenápadná hrstka lidí), kandidátka do Evropského parlamentu (doce-la vzhadu v sále se vztýčí ženská postava) a vážení hosté (několik přítomných fotografů většinou stejně stojí, a tak aspoň zamávají k pódiu). Všichni se těšili na plodné diskuse (ozve se mnohohlasé brebentění). A jaké že to měly být diskuse? (Znovu zazní nerozumitelná změt hlasů.) Jelikož v té době měla Česká republika na starosti předsednictví Evropské unie (osazenstvo sálu se chytí za ruce, čímž vytvoří lidský řetěz), tak se všechny ty diskuse (kdo má ústa, opět mluví) věnovaly evropským tématům...“

...Jsme v sále konferenčního centra v Čelákovicích u Prahy. Je sobota 18. dubna dopoledne a lektorka jazykové animace právě procvičuje klíčová slova, která se účastníkům a účastnicím 6. česko-německého setkání mládeže „generation EUrope 2009“ už dostala jaksepatří „pod kůži“. Vybraným výrazům odpovídá vždy nějaké výstižné gesto. Evropský parlament tak symbolizuje přemýšlivá póza s ukazovákem přiloženým ke spánku, mládež zase paže jásavě zdvižené nad hlavu do rozevřeného „V“ a evropské volby se „řeknou“ gestem typickým pro hlasování. Když lidé uslyší název Lisabonská

smlouva, podají si se sousedem ruce a slovo *migrace* je pokynem k tomu, aby si s ním vyměnili místo. To je pak v sále, kde naráz „migruje“ zhruba stovka mladých lidí, docela živo...

Zábavná jazyková animace je ale vlastně jen předehrou toho podstatného, proč sem všichni přijeli. Po krátké pauze se odeberou do učeben, kde probíhají workshopy – semináře na různá evropská témata. Kdo chce, může se zapojit do interaktivní simulační hry na Evropský parlament v rámci workshopu „Evropské volby“; koho zajímá historie, může se o ní něco dozvědět na semináři s názvem „Sudety očima pamětníka“; azylová politika, migrace a menšiny v Evropě jsou obsahem diskusního fóra „Pevnost Evropa“ a všemožná PRO a PROTI uvažovanému začlenění státu s bílým islámským půlměsícem a pěticí hvězdou na rudé vlajce ke stávající unijní sedmadvacítce zazní na worksho-

pu „Evropská unie a Turecko“. Workshopů je v nabídkovém listu čelákovického setkání rovný tučet, a tak si nejspíš každý vybere téma, které je mu obsahově nejbližší.

Jedno z nich zrovna probírá s desítkou zájemců na semináři „Česko-německá spolupráce při zohlednění politiky vůči mládeži“ Anna Stvrtecky – ona dáma, která při jazykové animaci povstala, když lektorka pronesla: „...kandidátka do Evropského parlamentu“. Anna Stvrtecky (SPD) má dvojí občanství – české i německé; narodila se v Aši, tři-

cet let žila v tehdejší Československu a od roku 1990 z rodinných důvodů žije a pracuje v Bavorsku. Seminář vede dvojjazyčně, přičemž přítomným přibližuje některé aspekty česko-německé spolupráce: V jakých oblastech vlastně existuje? Jak vypadá? Co znamená pro mládežnickou politiku v obou zemích a na evropské úrovni? Do jaké míry ji brání jazyková bariéra a jak se v rámci euroregionu překonává? A jak je to vůbec se zájmem mladých lidí o „věci veřejné“...?

Do debaty se rodnou němčinou zapojuje Katrin, načež padne otázka, jestli je politicky činná. Katrin říká, že ano, i když není v žádné straně. Má za to, že hlavní problém spočívá v názorovém střetu dvou generací. První – starší – zažila „studenou válku“ a dívá se na celou řadu věcí jinak než mladá generace, k níž se Katrin řadí. Rozdíly jsou přitom podle ní propastné; je těžké najít společnou řeč a ona osobně má problém se s tím vyrovnat. Může v těchto vztazích záležet na tom, odkud lidé pocházejí? Katrin to nepokládá za stěžejní; zásadní potíž tkví podle ní hlavně v tom, že každá generace vidí problémy jinde. Mladého člověka zajímá mobilita, to jestli může cestovat, jaké hranice má, kde se může učit, kde může pracovat... Historické otázky jsou pro něj sice důležité, ale nestojí na prvním místě. Mezigenerační problém, i když trochu jinde, vidí i Michal z českého sdružení Mladých konzerva-

tivců. „Když se podívám na svého mladšího, patnáctiletého bratra, ten nemá vůbec ponětí o politice, o politické dění nemá zájem, zajímá ho úplně něco jiného,“ říká. Téma workshopu je natolik obsáhlé a mnohovrstevnaté, že dvě hodiny k jeho probrání zdaleka nestačí. V závěrečném shrnutí lektorka konstatuje, že přes rozvoj česko-německých vztahů stále chybí potřebné struktury; podle ní by se tudíž měly hledat další „chodničky“, jaké představuje například Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže

Tandem. „Tohle setkání je i pro mě určitým podnětem k tomu, abych usilovala o ještě intenzivnější (česko-německé) vztahy, ještě intenzivnější spolupráci se stranami, s organizacemi, s institucemi a o ještě užší spolupráci v rámci euroregionu,“ loučí se Anna Stvrtecky s účastníky „svého“ workshopu a ti ji odmění potleskem.

Podobně probíhaly i další semináře. Účastníky 6. česko-německého setkání mládeže „generation EUrope 2009“ navíc přijalo vedení pražského Goethe Institutu. Mladí lidé měli také možnost debatovat s kandidáty do EP a s odborníky na evropskou politiku.

Konkrétním výstupem celé akce, pořádané Tandemem ve spolupráci s Českou radou dětí a mládeže a konané pod patronací 1. náměstkyň ministra školství Evy Bartoňové a velvyslance SRN v ČR Helmuta Elfenkämpera, bylo přijetí „Čelákovického prohlášení“.

Jiří Majer

Být Evropanem pro mne znamená vnímat evropská pravidla jako svoje

Mezi stovku mladých lidí, kteří se na třetí dubnový víkend vypravili do Čelákovic u Prahy, aby se tam aktivně zúčastnili 6. česko-německého setkání mládeže „generation.EUrope 2009“, patřila i čtyřicetiletá Teresa Gnaser. Původem Rakušanka nyní žijící v německém Düsseldorfu (Severní Porýní-Vestfálsko) se k cestě do České republiky rozhodla díky informacím získaným v rámci projektu Mládež v akci.

Krátce před začátkem jednoho ze seminářů, které v čelákovickém konferenčním centru absolvovala, si udělala čas na zodpovězení několika otázek.

Pokládáš se za Evropanku?

Ano.

O co je opřen tento postoj? Je podle Tvého mínění Evropanem ten, kdo chodí k evropským volbám, anebo je za tím ještě něco jiného, něco víc – a pokud ano, tedy co?

Pro mě je Evropanem ten, kdo pochází z Evropy a platí pro něj nějaká evropská pravidla, která vnímá jako svoje.

Letos v červnu se budou konat volby do Evropského parlamentu, které by měly

oslovit 35 milionů prvovoličů. Jak moc je podle Tvého mínění důležité, aby se právě tito mladí lidé dostavili do volebních místností a odevzdali tam své hlasy?

Já pokládám za velmi důležité, že ti mladí lidé jdou k volbám, protože se mohou vyjádřit a dát najevo svůj souhlas nebo nesouhlas nejen s Evropou a její podobou, ale obecně s tím, co se v daném období děje. Pokud někdo k volbám nepůjde, vlastně tím vyjadřuje, že je mu asi jedno, co se kolem něj, s jeho okolím děje – a to nejen v určitém regionu, ale v celoevropském měřítku vůbec.

Proč ses rozhodla zúčastnit se šestého česko-německého setkání mládeže „generation.EUrope 2009“?

Je to fajn. Přijela jsem proto, že jsem chtěla poznat novou zemi a nové lidi – a s nimi si povídat na politické téma i na témata s tím související.

Jaké jsou Tvé dojmy z čelákovického setkání?

Velmi se mi tady líbilo právě to, že jsem mohla mluvit s ostatními mladými lidmi o jejich názorech, jak politických, tak i jiných. To, co říkají politici, je totiž většinou trošku nadsazené a je to pořád dokola... Tady jsem měla (ale) možnost slyšet právě autentické názory mladých lidí a případně si na diskutované záležitosti vytvořit i svůj vlastní obrázek.

Děkuji za rozhovor.

Jiří Majer

Otázky a odpovědi tlumočila Veronika Poloková, jazyková zprostředkovatelka

Čelákovické prohlášení

Ve dnech 17. až 19. dubna 2009 se v Čelákovících pod záštitou 1. náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Evy Bartoňové a velvyslance Spolkové republiky Německo v České republice Helmuta Elfenkämpera sešlo na 100 mladých lidí z Česka a Německa na 6. česko-německém setkání mládeže „generation.EUrope 2009“, aby spolu diskutovali o politických tématech týkajících se Evropské unie a tom, jaký postoj k nim zastává mladá generace. Na závěr setkání bylo přijato následující prohlášení:

„My, účastnice a účastníci 6. česko-německého setkání mládeže „generation.EUrope 2009“, jsme se sešli, abychom si prodiskutovali názory týkající se naší budoucnosti ve sjednocené Evropě. V průběhu našeho setkání jsme nezapomínali na proměnlivé fáze našich společných vztahů a jsme si stále vědomi toho, že neseme zodpovědnost za svobodu a mír budoucích generací žijících na evropském kontinentu.

Jsme si vědomi a želíme oběti ideologie nacistického režimu a jeho důsledků. Stejně tak jsme si vědomi hodnoty svobody, která byla mnohým Čechům a Němcům po dlouhou dobu upírána. Jsme rádi, že Češi a Němci, a to především mladí lidé, mohou dnes otevřeně hovořit o budoucnosti ve sjednocené Evropě. Mezi zásadní události, které přispěly ke sjednocení, patří pád Berlínské zdi, sametová revoluce v Československu a pád železné opony. Už skoro dvacet let mohou lidé překračovat hranice bývalého bipolárního světa, setkávat se a vyměňovat si názory ve zcela rovnoprávném postavení.

Rok 2009 je důkazem toho, že vstup České republiky do EU v roce 2004 představuje velký úspěch. Česká republika se stala předsednickým státem Evropské rady ve velmi složité době. Pět let po vstupu do EU zmizely mezistátní hranice a mladí lidé se mohou pohybovat mezi různými státy, aniž by byli na hranicích kontrolováni.

Usilujeme o spolehlivé a prohlubující se vztahy mezi Českem a Německem, které by měly přispívat k posílení důvěry a porozumění, podpoře zodpovědného dialogu a společnému rozvoji.

Politickou, kulturní, náboženskou a etnickou rozmanitost vnímáme jako příspěvek k aktivnímu pluralismu našich společností a považujeme za naši povinnost ji jako takovou chránit.

Jsme pro aktivní rozvíjení bilaterálních vztahů jak v oblasti mládeže, tak ve všech dalších oblastech politiky.

My, mladí lidé z Česka a Německa, žádáme také od EU, aby i nadále zohledňovala zájmy mladé generace a aby se zasazovala se o prosazování důležitých cílů v Evropě, Česku a Německu.

My, účastníci 6. česko-německého setkání mládeže „generation.EUrope 2009“, požadujeme po politikách, politikách a odpovědných institucích:

- rozšíření možností participace mládeže a mladých dospělých v Evropě a informovanosti o ní,
- více iniciativ institucí formálního a neformálního vzdělávání, které by umožnily probudit a zvýšit zájem o evropská témata i otázky sousedství,
- předložit, rozšířit a zveřejnit vhodné nabídky pro mládež v Evropě, které umožní ještě intenzivnější přeshraniční vzdělávání a mobilitu než dosud,
- zachovat i za současné hospodářské krize šance mladých lidí na vzdělání a práci,
- vytvořit a zavést programy proti nezaměstnanosti mladé generace,
- ukázat možnosti, jak mohou mladí lidé ovlivňovat svou budoucnost,
- nakládat s přírodními zdroji zodpovědně vůči dalším generacím,
- přenést zodpovědnost i na mladší,
- podpořit vzdělávací procesy sloužící zprostředkování hodnot a jít aktivně příkladem při uplatňování demokratických pravidel,
- silnější zapojení zájmů mladých lidí ve všech oblastech politiky EU
- integraci a ochranu menšin a okrajových skupin,
- rozvíjet přeshraniční programy, a tak mimo jiné aktivně bojovat proti předsudkům
- intenzivnější podporu bilaterální spolupráce v rámci mezinárodních (např. česko-německých) výměn dětí a mládeže.

K tomu je zapotřebí posílit instituce a organizace, které by jak na bilaterální, tak na evropské úrovni tyto cíle podpořily.

Vyzýváme mladé lidi v Česku a Německu, aby převzali svou zodpovědnost a zúčastnili se 5. a 6. června (v Německu 7. června) 2009 voleb do Evropského parlamentu. Jedině, když podpoříme kandidáty, kteří dokáží zastupovat naše zájmy, máme záruku, že formulovaných cílů bude dosaženo.“

V Čelákovících, dne 19. dubna 2009

Evropa je naší společnou minulostí, současností a budoucností!

30. Valné shromáždění ČRDm přijalo 3 nová sdružení

Na 30. Valném shromáždění České rady dětí a mládeže (ČRDm), konaném 9. dubna 2009, byly mezi členská sdružení České rady přijaty tři nové organizace – Tercia Volta, SPEKTRUM – rada dětí a mládeže Zlínského kraje a Erasmus Student Network Česká republika, o. s. Počet členských sdružení ČRDm se tím zvýšil na nynějších 96, včetně osmi krajských mládežnických rad.

Jubilejnímu Valnému shromáždění bezprostředně předcházela 6. Kongres ČRDm, na němž byla mj. zvolena pro další období aktuální sestava Revizní komise.

Tomáš Bort, prezident organizace Erasmus Student Network Česká republika, o. s., představuje své sdružení

Pokud jde o prvního z výše jmenovaných nováčků, Tercia Volta je dobrovolným zájmovým spolkem, podporujícím šest dětských a mládežnických pěveckých souborů; mj. pořádá každoročně v květnu malý festival Kvítkování. SPEKTRUM v současné době zastřešuje devět dětských a mládežnických organizací; zmíněná krajská rada dětí a mládeže Zlínského kraje je tradičním pořadatelem regionální Bambiriády. Erasmus Student Network ČR je sdružením podporujícím mobilitu studentů VŠ a snaží se zvyšovat povědomí o možnostech studia v zahraničí. Má devět sekcí (členů) v šesti městech ČR.

Předseda ČRDm Aleš Sedláček (stojící) seznamuje přítomné s krátkodobými prioritami České rady. Vpravo 1. místopředseda ČRDm Jan Cieslar

„Staráme se o zahraniční studenty, kteří přijedou na svůj výměnný pobyt do České republiky; staráme se o to, aby do naší společnosti 'zapadli' a aby se poznali nejen mezi sebou, ale i s českými studenty,“ přiblížil činnost své domovské organizace prezident Erasmus Tomáš Bort. Každoročně jde o 2000 až 3000 zahraničních a o zhruba stejný počet našich studentů.

Delegáti 30. VS ČRDm rovněž vyslechli informace představenstva, kupř. o činnosti Kanceláře ČRDm a několika pracovních skupin České rady. Ředitelka kanceláře Michaela Přílepková v této souvislosti apelovala na zástupce sdružení, aby jejich spolky využily šance navrhovat konkrétní regionální politiky a úředníky na udělení Ceny Přístav. ČRDm tímto oceněním projevuje uznání lidem, kteří nad rámec svých obvyklých pracovních povinností vycházejí vstříc potřebám dobrovolné práce s dětmi a mládeží.

Aleš Sedláček poté seznámil přítomné s prioritami ČRDm na letošní rok. Z krátkodobých cílů vypíchl zájem o znění vybraných legislativních norem – konkrétně zákona o veřejně prospěšných organizacích a zákona o dobrovolnictví – a také projekt Klíče pro život. V prvním případě má jít prakticky o vymezení „elitní“ části neziskových organizací, které by, na rozdíl od ostatních, mohly „dosáhnout“ na větší dotace. ČRDm zatím nemá k předložení vyjasněný názor, ve stručném komentáři předsedy České rady byla nicméně znát rezervovanost.

K výstupům jarního valného

shromáždění České rady patří i schválení upraveného rozpočtu na rok 2009 nebo výroční a hospodářské zprávy za rok 2008. Pavel Zdráhal (Jihomoravská rada dětí a mládeže) na něm rovněž přednesl kompromisní návrh krajských rad – členek ČRDm – na změnu stanov České rady. Návrh, předložený komisi pro stanov, předpokládá vznik Komory krajských rad (KKR) v rámci ČRDm. Obecné principy, jež by měly být podle zmíněného návrhu součástí stanov, zahrnují požadavek na členství v KKR pouze té krajské rady, jež je členkou ČRDm, v jednání KKR odkazují na (budoucí) jednací řád Komory, stanoví, že ta se schází nejméně dvakrát ročně, a ustavuje osobu mluvčí(ho) Komory krajských rad s oprávněním za ni vystupovat.

Jubilejní Valné shromáždění České rady proběhlo věcně, svízňe a nekonfliktně. (Polemická diskuse vyvolala vlastně jen podoba novoročenky ČRDm, jejíž součástí byl i papírový pivní tácek.) Do velké zasedací místnosti, provozované Českou radou, se k jednání jak VS, tak i Kongresu ČRDm dostavilo tolik delegátů, že oba orgány byly hned od počátku usnášeníschopné – a to i přes ne příliš šťastně zvolený „velikonoční“ termín.

Jiří Majer

Místopředseda ČRDm Ondřej Šejtka

OS Nedánov při školní družině Boleradice

V posledním desetiletí minulého století se v Boleradicích vytvořila parta nadšenců, lidí, které bavila práce s dětmi. Organizovali letní dětské tábory s různým zaměřením. Společně s dětmi poznávali různé kouty našeho krásného tehdy ještě Československa – v blízkém okolí město Mikulov, ze vzdálenějších míst třeba Čelné v Orlických horách, okolí Českého Krumlova, Letovic, a Vyšních Lhot.

Jezdili jsme pod hlavičkou ZŠ Boleradice. Jenže v roce 1995 se změnilo vedení školy a nově paní ředitelce byla stále více naše aktivita trnem v oku. Nevěřila nám, že existují lidé, kteří si vezmou dovolenou, svoje děti a přidají k nim další a více než týden se o všechny dobrovolně starají bez nároku na odměnu (tzv. „za jídlo a postel“).

Premýšleli jsme, jak situaci změnit; chtěli jsme s dětmi jezdit dále a práce pro děti se nechtěli vzdát. Na jaře roku 1998 jsme se rozhodli, že si dáme rok na rozmyšlenou a hledání řešení. Mé kroky vedly na obecní úřad za panem starostou Janem Korábem, ten měl pro naši činnost velké pochopení a společně jsme objednali táborovou základnu na léto 1999: Stříbský mlýn u Ivančic. Stále nás hryzala myšlenka, že zastřešovat se obecním úřadem není to „pravé ořechové“. V době velkých prázdnin mi pan starosta telefonoval, že našel řešení a jako nejschůdnější cesta se zdálo být občanské sdružení.

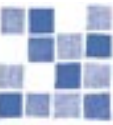
K takovému založení sdruže-

ni je třeba splnit hodně dílčích úkolů. Bylo nutné najít název – Nedánov je kopec mezi Boleradicemi a Klobouky u Brna, touto cestou kdysi naši předci chodili do města. Také naši žáci a někdy i my jsme tuto cestu využívali k toulání po okolí. Spojením těchto indicií vzniklo na podzim roku 1998 Občanské sdružení Nedánov při školní družině Boleradice. Těžištěm naší práce, jak praví stanovvy, je organizování volnočasových aktivit pro děti a mládež, podpora kulturního života, udržování lidových tradic regionu slováckého Hanácka, zajišťování prázdninové činnosti, pořádání vzdělávacích

akcí, seminářů a exkurzí pro širokou veřejnost. Finanční prostředky se snažíme získávat formou dotací a grantů. Zde je třeba poděkovat úřadu městyse Boleradice, že je nám nakloněn a činnost pro děti a mládež podporuje ze svého rozpočtu. Vydařená byla např. Boleradická tanečnírna – regionální přehlídka lidových a country souborů dětí a mládeže, která dosáhla deseti ročníků a za tu

dobu se prostřednictvím tancová-
ní seznámilo několik stovek dětí.
Pravidelně poznávání naší vlasti
prostřednictvím letních dětských
táborů je také oblíbené; podporu-
jeme i činnost rodičovského klubu
Pastelka a Klubu 13. Do Trínáct-
ky se chodí bavit bývalí žáci naší
malotřídní školy, kteří ji už museli
opustit, ale stále se jim stýská
po společné legraci. Ve sdružení
máme přes 30 členů z řad rodičů,
bývalých žáků a příznivců.

Po několika letech jsme začali
cítit potřebu podělit se s někým
o problémy, se kterými jsme se ve
sdružení potýkali – jak řešit pojiš-
tění tak malé organizace, proško-
lování dobrovolníků, účetnictví...
Vedoucí tanečního souboru z Ho-
donína mi na semináři řekl, že se
mám informovat v České radě dětí

Občanské sdružení Nedánov při školní družině Boleradice

691 12 Boleradice
o.s.nedanov@seznam.cz
tel. 776 309 436
www.boleradice.cz

Co mi dělá radost? Pohled na
mladé maminky a tatínky, kteří
byli našimi táborníky jako děti
a naši pomyslnou štafetu začínají
po nás přebírat. Opět berou své
potomky, další děti a předávají
své zkušenosti...

*Miroslava Vavříková,
předsedkyně;
foto archiv sdružení*

a mládeže (ČRD M). Informace pro
nás byla sesláním „modrého z ne-
be“, dnes vím, na koho se s dota-
zem obrátit. Jsem přesvědčena, že
by ČRD M mohla mít své zástupce
v krajských městech a zde být
k dispozici s radou a pomocí třeba
jen některé dny v týdnu. Vrásky
na čele mi dělá stále složitější le-
gislativa, různé předpisy, vyhlášky
a zákony, o kterých se třeba do-
zvídáme pozdě, nebo jsou psány
tak odborně, že normálnímu smr-
telníkovi nic neříkají. Osobně stá-
le cítím potřebu organizace, která
by si nás malé částečně vzala pod
křídla.

Dnes spolupracujeme s Občan-
ským sdružením Rezekvítek, se
školským zařízením pro environ-
mentální vzdělávání Lipka Brno,
mezinárodní nevládní organizací
„Permakultura (CS)“ a těší nás
každá další spolupráce s orga-
nizacemi, pracujícími pro děti
a mládež.

Desáté představení žďárských pašijí

Dětský areál v Libušíně ve Žďáře nad Sázavou se v úterý 7. dubna 2009 od osmé hodiny večerní opět stal dějištěm pašijové hry „Co se stalo s Ježíšem?“. Pořadatelem této jedinečné, tradiční a nadregionální akce je Římskokatolická farnost Žďár nad Sázavou. Podle některých odhadů se letošního představení účastnilo až osm tisíc diváků. Intenzivní příprava hry trvala přes dva měsíce.

Pro naprostou nepřízeň počasí (od roku 1998) se nekonaly pouze dva ročníky. Od účinkujících byly na zkouškách jasně slyšet hlasy: „Koneckonců, když se loni představení zvládlo na sněhu, tak už nás nic nezastaví!“

Test odvahy letos začal právě při zkouškách, kde byli žďárští farníci obtěžováni deštěm a sněžením. Ale jak se říká, těžko na cvičišti, lehce na bojišti. Přesně 252 amatérských herců se v úterý 7. dubna za nádherného, téměř letního počasí postavilo na „kolečky“ a zahrálo, jak nej-

lépe umělo, příběh o životě, smrti a slavném zmrtvýchvstání Ježíše z Nazaretu. Závěrečný srdečný potlesk diváků, slova chvály, děkovné dopisy či SMS, to vše potvrdovalo, že se letošní hra povedla a chytila za srdce. Posláním hry je evangelizace, představení stále živé křesťanské historie. Jak řekl v úvodu zakladatel hry P. Ervín Jansa: „Celá hra je o lásce, o lásce Boha k lidem.“

Každý rok se snažíme hru něčím vylepšit. Upravovala se choreografie, vylepšovaly se kostýmy. Díky finanční podpoře jsme mohli pro letošek vybudovat nový palác Piláta, když už na tom původním zapracoval zub času. Sám představitel Ježíše se svými kamarády truhláři vytvořil nový palác, který lahodil očím pozorných diváků. Příprava na úterní představení začala sobotní celodenní stavbou kulis, nedělním zkoušením a večerní generální zkouškou. Souběžně probíhaly další přípravné práce, které nebyly nikde vidět, ale bez nichž by se hry nikdy neuskutečnily. Jak říkala jedna z obyvatel nedalekého pečovatelského domu: „Vidět v dnešní době tolik lidí dělat něco pro druhé ve vlastním volném čase a s takovým zapálením není obvyklé. Je na vás krásný pohled!“

V našem podání pašijí nejde o jednotlivé role, nejde o to, kdo bude první či druhý. Každý z účinkujících, včetně technického zázemí, má svoji důležitou

a jedinečnou roli. Tato pravdivá slova zaznívala při přátelském posezení všech protagonistů žďárských pašijí následující den. Celé společenství je jako jedna dobře fungující firma.

Celá akce by se neobešla bez finančního zajištění. Kromě vlastních prostředků farnosti byla akce podpořena i příspěvky z města Žďáru nad Sázavou, kraje Vysočina a Ministerstva kultury ČR. Všem donátorům patří velký dík za podporu. Akci si již nelze představit bez pomoci Biskupského gymnázia, Střední školy gastronomické A. Kolpinga a Kolpingova díla ČR ve Žďáře nad Sázavou. Upřímné díky však patří také divákům. Jejich přítomnost a vnímavé prožívání představení je stimulující energií pro všechny účinkující.

Věříme, že jsme našim upřímným představením, do kterého se každý snažil dát kus svého srdce, udělali radost Vám všem! Bude nám potěším, setkat se s Vámi příští rok opět při pašijové hře před Velikonocemi. Tentokrát to bude v úterý 30. 3. 2010.

*Zapsal Ladislav Bárta,
setník římského vojska*

Křížem krázem Evropou

Vrtule – svět her a poznání je tu pro každého, kdo chce zatočit s nudou. Tento dům plný rozličných kratochvilných aktivit najdete na náměstí ve Valašském Meziříčí.

Díky kampani Evropa mladýma očima mohla Vrtule na sklonku minulého a začátku letošního roku využít část „bruselských peněz“. Kromě klubu deskových her, kde si návštěvníci mohou vyzkoušet přes 150 her a 80 hla-volamů, interaktivní výstavy „Kdo neviděl, neuvěřil“ s přehrávkami optických iluzí, her na postřeh a fyzikálních kouzel s optikou, vyrůstá ve Vrtuli nová naučně zeměpisná „evropská“ expozice.

Jedná se vlastně o velkou hru, již vévodí dvoumetrový naklápěcí stůl s mapou Evropy. V jeho okolí

je umístěno 45 panelů se zajímavými a důležitými údaji o státech Evropské unie. Nechybí ani audio ukázky jazyků a obrázky nejzajímavějších míst dané země. Úkolem hráčů

je pomocí kuličky navštívit deset určených států v co nejkratším čase. Hra začíná, když se na obrazovce objeví deset států, které mají hráči navštívit (tj. projet kuličkou). Není to ale tak jednoduché, jak se může zdát. Hra má totiž několik obtížností, záleží na výběru reálie, podle které je třeba stát poznat. Těch může být velká

spousta – název hlavního města, vlajka, jazyk, přírodní zajímavost, fotografie, kulturní památka, obrys státu a další. Pokud si např. hráči zvolí variantu s hlavními městy, na obrazovce se objeví Berlín, Bukurešť, Paříž atd. Když si hráči nejsou jisti nebo neví správnou odpověď, najdou co potřebují na okolních panelech. Každý se tak, zabrán do zábavné hry, nejen zdokonalí v zeměpisném rozmnění všech evropských států, ale především si ze hry odnese mnohé zajímavé informace, které dosud nevěděl.

Pro veřejnost je Vrtule otevřena každé pondělí, středu a paterk od 14 do 18 hodin. Je možné domluvit i individuální návštěvu pro školy i jednotlivce. Využijte ideální šanci trochu si odpočinout při poznávání krás Beskyd i Evropy.

Ivo Skoček

Plzeňští skauti oslavili důstojně skautský svátek

V pátek 24. dubna oslavilo 40 milionů skautů a skautek na celém světě svůj svátek. Svatý Jiří je patronem skautů již sto let pro svou čestnost, rytířské ctnosti i chuť pomáhat ostatním.

K celosvětovým oslavám se připojili i plzeňští skauti a skautky, kteří se sešli 24. dubna 2009 u pamětní desky na nám. T. G. Masaryka, aby společně vzpomněli na skauty a skautky, kteří trpěli pod diktaturami 20. století. Zároveň si společně s Jaroslavem Cuhrou, předsedou plzeňské Konfederace politických vězňů, a Petrem Náhlíkem, náměstkem primátora připomněli význam svobody v dnešním světě.

Před sto lety vybral sv. Jiří jako patrona všech skautů zakladatel skautingu Robert Baden-Powell. Jeho symbolický význam spočívá v boji dobra se zlem a v hodnotách, které sv. Jiří zastával: čestnost, pravdu, pomoc druhým a rytířskou ctnost – hodnoty, které zastávají i skauti. Oslavy tohoto svátku probíhají po celé ČR a mají různou podobu. „Skauti stáli vždy na straně demokracie a svobody. Ne náhodou byl proto skauting opakovaně zakázán oběma totalitami, které ničily nejen Evropu ve dvacátém století. Připomínáme si ty skauty a skautky, kteří zůstali skautským ideálům věrni i v koncentračních táborech nebo uranových dolech,“ vysvět-

luje smysl vzpomínkového setkání v Plzni Mgr. Petr Vaněk, předseda Okresní rady Junáka Plzeň-město.

V Plzni se skautingu věnuje více než 1300 dětí i dospělých, kteří se sdružují ve 49 dětských oddílech a šesti klubech dospělých.

*Junák – ORJ Plzeň
ilustrační foto Jan Dočekal*

Nový debujárský projekt se inspiruje seriálem (ne)uvěřitelných příběhů

Při vyslovení názvu televizního seriálu *Věřte – nevěřte*, plněho více či méně uvěřitelných příběhů, si mnoho jeho diváků asi vybaví i často opakovaný slogan: Fakta, anebo fikce? Seriál pracuje s logikou i lidskou představitivostí – a často je splétá dohromady tak, že je jen velmi obtížné rozpoznat, zda byla ta která epizoda natočena podle skutečné události, nebo si ji scénáristé jednoduše vymysleli. Na stejném půdorysu stojí i konstrukce nového zábavného projektu, který pro důvtipné děti

připravila a na svých internetových stránkách spustila Asociace malých debutujárů ČR. Hodně napoví už sám jeho název: *Věřte – nevěřte, ale ověřte!*

Princip je docela prostý: Dětem je předestřen krátký poutavě napsaný příběh, nad jehož rozuzlením se ovšem vznáší otazník. „Nejde o soutěž, ale zájemci se snad dobře pobaví, a dokonce si mohou všechny problémy vyzkoušet a ověřit pokusy,“ napsali tvůrci „nekonečného“ seriálu drobných debutujárských záhad.

Hned v jeho úvodním dílu nazvaném *Potopení tankeru Oilship*, jím autor Marek Veselý připravil k rozlousknutí zajímavý oríšek: *Kapitán potápějícího se tankeru,*

kteř převáží ropu, je přesvědčen, že i když z lodi ropa vyteče, klesne ke dnu a „nikdo nic nepozná“, protože „olej je hustší než voda“. Jak by tomu ale bylo ve skutečnosti? Nemýlí se náhodou? Podařilo by se mu únik ropy utajit?

Projekt *Věřte – nevěřte, ale ověřte!* má ve svém logu debutujárského maskota – žabáka Beppu – v typické póze prince Hamleta, lámajícího si hlavu nad věčnou otázkou. Podobně i děti, které se do projektu podporujícího logice uvažování zapojí, budou muset najít odpověď na obvyklou debutujárskou mantru: *Proč...?*

Jiří Majer

Šedesátiny aneb Půjde Pionýr do důchodu?

Podle oficiálního data zrodu by už opravdu mohl. I přestože má někdo historii a kořeny Pionýra za složité, počátek je jasně dán. Datum 24. dubna 1949 s sebou nese označení Den vzniku Pionýrské organizace Junáka.

Dnes si samozřejmě uvědomujeme, že to tehdy nebyla jednoduchá doba, že s sebou nesla i mnoho trestuhodného. Stejně tak ovšem víme, že je třeba připomínat si minulost (v horším i lepším) a poučit se z ní, abychom měli i budoucnost.

A ačkoli je dnes v módě odmítat vše mezi lety 1948 a 1989, v Pionýru nevytváříme vaničku i s dítětem. Napříč všemi těmi roky, stále bylo i na co navazovat. Jak v padesátých letech nebo za normalizace – vždy byly pionýrské oddíly, cílem jejich práce byla zajímavá a kvalitní činnost s dětmi. Je důležité na to nezapomínat a zároveň s poučením z chyb cítit i hrdost na vše dobré, co naši předchůdci dokázali.

Jak je řečeno výše, kořeny Pionýra jsou spleť, a proto je i více výročí, která si připomínáme.

Vloni uplynulo 40 let od února roku 1968, kdy se Pionýr zcela osamostatnil, i když to bylo jen na dva roky. Za tu dobu ale stihl zahájit spolupráci s dalšími sdruženími dětí a mládeže, postavit se proti okupaci v srpnu 1968 prostřednictvím takzvané Služby vlasti i vytvořit řadu zájmových oddílů pracujících nezávisle na školách. Normalizace bohužel přišla příliš rychle a její důsledky přinesly nejen zánik svébytné organizace, ale dopadly i na řadu představitelů Pionýra. Někteří museli v lepším případě jen opustit funkce ve sdružení, v horším byli postiženi existenčně na dlouhá desetiletí.

Příští rok přijde na řadu další kulaté výročí, Pionýr oslaví 20 let od obnovení činnosti jako nezávislá demokratická organizace. Toto rozhodnutí padlo v lednu roku 1990...

Takže – i když pionýrské hnutí u nás má již více než šest křížků a připomíná si oficiální 60. výročí vzniku – obnovený Pionýr je mladík v plné síle. Má desetitisíce členů, stovky oddílů a klubů po celé republice, pořádá akce pro členy i pro veřejnost, má statut organizace uznané státem pro práci s dětmi a mládeží, propracovaný vnitřní systém vzdělávání svých vedoucích či mnoho praktických projektů. A na odpočinek, tím méně důchod, se rozhodně nechystá.

Martin Bělohlávek
(autor je 1. místopředsedou Pionýra)
ilustrační foto archiv sdružení Pionýr

Bambiriáda 2009 otevře v osmi krajích dveře kluboven veřejnosti

Jednou z doprovodných akcí letošního ročníku známé Bambiriády bude i projekt nazvaný *Otevřené klubovny*. Podle organizátorů akce má být během tzv. Dnů otevřených kluboven, tedy v „bambiriádním“ termínu počátkem června, veřejnosti – a rodičům malých dětí zvláště – zpřístupněna celá řada klubovnických místností mnoha nejrůznějších dětských a mládežnických sdružení. Jejich vedoucí projeví zájem zapojit se do projektu *Otevřených kluboven* v Jihočeském kraji, Ústeckém kraji, Zlínském kraji, Karlovarském kraji, Královéhradeckém kraji, Moravskoslezském kraji a kraji Vysočina.

Cílem *Dnů otevřených kluboven* je propagovat činnost dětských organizací i v jiných městech a obcích než jen v těch, kde se Bambiriáda přímo pořádá. Každý juniorský spolek tak má možnost otevřít své klubovny a pozvat širokou veřejnost na jejich prohlídku spojenou s informacemi o činnosti sdružení. Jinými slovy: *Otevřené klubovny* mají skýtát – především v regionech – možnost i malým místním organizacím, jejichž dobrovolníci z různých důvodů nebudou vážit cestu do místně příslušného „bambiriádního“ města, aby o sobě daly v době konání Bambiriády vědět a případné zájemce seznámily s tím, co zajímavého pro své svěřence připravují, co jim nabízejí.

Krajští koordinátoři Bambiriády ve výše uvedených krajích mají nyní za úkol sestavit přehled organizací, které se u nich k otevření kluboven přihlásily. Z podkladů obsahujících základní informace, jako je název organizace, adresa kluboven a den a čas jejich otevření, bude vytvořen samostatný

plakát, tematicky vycházející z ústředního plakátu Bambiriády. Plakát informující o otevření kluboven pak bude vylepen společně s hlavním plakátem Bambiriády 2009.

Bambiriádním ruchem se letos v době od **4. do 7. června 2009** zpestří kolorit těchto měst: **Beroun, Brno, České Budějovice, Chomutov, Chropyně, Chrudim, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Náchod (s pobočkou v Rychnově nad Kněžnou), Ostrava (s pobočkami Havířov, Frýdek-Místek, Třinec), Plzeň, Praha a Zábřeh**. Pražská Bambiriáda se přitom, stejně jako loni, bude odehrávat hlavně na Střeleckém a Dětském ostrově. Největší přehlídka činnosti dětských a mládežnických sdružení u nás, již jedenáctým rokem pořádaná Českou radou dětí a mládeže, se letos koná pod záštitou paní Livie Klausové, manželky prezidenta České republiky; vedle ní převzali nad akcí patronát na celostátní úrovni Mgr. Ondřej Liška, ministr školství, mládeže a tělovýchovy, JUDr. Vlasta Parkanová, ministryně obrany a generálporučík Ing. Vlastimil Pícek, náčelník Generálního štábu AČR.

Další informace lze nalézt na internetové adrese www.bambiriada.cz

ČRD – tisková zpráva
ilustrační foto Aleš Sedláček

Představitelé ČRD návštěvou u ministra financí Miroslava Kalouska

Trojice náčelníků – za tomíky Tomáš Novotný, za skauty José Výprachtický, za ligisty-indiány Aleš Tokaheya Sedláček a Tomek Hurt jednali ve čtvrtek 9. dubna s ministrem financí Miroslavem Kalouskem.

Hlavním bodem diskuze byly investice do dětských základen. Odstupující ministr nemá již na rozřešení bohužel čas ani politický mandát, a tak mohl jen slíbit, že se na podzim pokusí, ať už bude kdekoliv, nám s tímto problémem pomoci.

Unavený ministr na konci jednání pookřál, když mu byl předán Asociál, spolkové pitivo! Miroslav Kalousek s úsměvem na rtech odběhl pro sako, aby byl na předání slavnostně oblečen, a na oplátku předal Kalouskovu pálenku, pitivo ministerstva!

S přáním hodně zdarů do budoucna jsme jednání ukončili.

Tomek Hurt

Odstartovali jsme E.ON Junior Tour...

...E.ON Energy Truck od letošního dubna navštěvuje základní školy s naučně zábavným programem pro děti.

Energetická společnost E.ON již několik let vyvíjí a připravuje programy na vzdělávání dětí a mládeže nejen v oblasti úspor energií. Program pro školy E.ON Junior Tour je součástí projektu Energie Plus, který se zabývá energetickými úsporami, řeší energetické průkazy pro budovy a celkově nabízí poradenství v této oblasti široké veřejnosti a firmám. Naším cílem a společenským posláním je podávat veřejnosti, a především dětem základní, nezávislé informace o energii, vysvětlit jim, že změna konzumního způsobu života je nutná. Především naši nejmladší by si měli být vědomi energetické náročnosti dnešní společnosti a uvědomit si, že přírodní zdroje jsou vyčerpatelné. Elektrická energie, která se stala nedílnou součástí každodenního života, nemusí být do budoucna samozřejmostí. To je součástí našeho poselství.

Uvědomit si, jak se dostane elektrina až k vám domů do zásuvky... a jak s ní efektivně nakládat, aby se jí spotřebovávalo co možná nejméně. To jsou ty hlavní cíle E.ON Junior Tour, kterou v těchto dnech odstartovala energetická společnost E.ON. Tento speciálně připravený program zaměřený na žáky 5. tříd přijíždí do základních škol v návaznosti na vzdělávací program Malá Energetická Akademie v rámci

distribučního území E.ON se svým speciálně zhotoveným a vybaveným E.ON Energy Truckem. Během dvou vyučovacích hodin se děti dozvědí, jak elektrina vzniká, jak se přenáší a jak by se s ní mělo zacházet. Žáci se aktivně zúčastňují a řeší zadané úlohy. Část programu je také věnována bezpečnému zacházení s elektrinou.

Je zde slyšet to zásadní – co je elektrina, jak se vyrábí a jaké formy elektráren existují až k těm moderním ekologickým formám

Děti si prohlížejí plastickou mapu krajiny (nahore)

Děti dostaly dárečky od E.ONu

Energetický byt – víte, kde všude lze uspořit elektrinu v domácnosti?

Děti u E.ON Energy Trucku (vlevo)

energie, jakými jsou slunce a vítr. A co víc? Děti si během programu uvědomí, že elektrina je potřebná a využívána všude kolem nás.

První, teoretická část probíhá ve školní třídě, kde se děti dozvědí interaktivní formou základní informace a této problematice. Druhou část již školáci absolvují přímo v E.ON Energy Trucku, kde formou praktických pokusů zažijí elektrinu na „vlastní kůži“.

Na stolním modelu krajiny, který byl zhotoven podle typicky českého rázu krajiny, je pomocí světelných řetězů a efektů znázorněno, jak se elektrina dostává z různých podob elektráren až do domácností. Stisknutím tlačítka se zobrazí průběh energetického řetězce – zde lze jako na dlaní spatřit, jak dlouhou cestu musí absolvovat elektrina a co všechno musí dodavatel elektrické energie E.ON zajistit, aby nám umožnil jednoduše stisknutím vypínače si ohřát ranní čaj a přivést do našeho života například světlo.

Van de Graafův generátor

Na schematicém modelu bytu je poukázáno na nejběžnější chyby, které během každého dne vedou ke zvyšování účtu za elektrinu a je zde ukázáno, jak jednoduše se tomu dá zabránit.

Energetický dům nám zase znázorňuje, jak moc změnil náš život vynález elektriny.

Od sestavení elektrického okruhu a mechanické samovýroby proudu dynamem až po užití solární jednotky – to vše vytvářejí žáci sami.

Ovšem již nyní se ukázalo, že vrcholem nabízeného programu je Van de Graafův generátor, který dokáže za pomoci působení statické elektriny postavit vlasy

E.ON Energy Truck u školy ZŠ Batelov

na hlavě! Plasmová koule, která zviditelní proud pouhým dotekem, zvukem či hudbou – to jsou pokusy, při kterých malí školáci doslova hlasitě jásají.

Vše v jednom – napínavý a zároveň poučný – takový je velice zdařilý program E.ON Junior Tour, který si klade za cíl porozumět a zažít energii.

Jak můžete E.ON Energy Truck využít právě pro svou organizaci?

V rámci aktivní podpory volnočasových dětských aktivit, kterou prosazuje energetická společnost E.ON v rámci svého distribučního území, mají organizace sdružené pod ČRDМ možnost zaregistrovat svoji žádost, a mít tak možnost využít E.ON Energy Truck formou bezplatného zapůjčení například v rámci významných akcí či slavností.

E.ON Energy Truck lze zapůjčit bez vybavení jako mobilní

pódium pro různé typy akcí. Po dohodě se společností E.ON lze zajistit na akce i naučně zábavný program.

E.ON Energy Truck navštíví v letních měsících vybrané dětské tábory!

V letních měsících bude E.ON Energy Truck se svou naučně zábavnou show navštěvovat dětské tábory a přiveze s sebou zábavu, hry, dárečky a skvělou show pro všechny děti!

Nechte se překvapit; o připravovaných akcích a místech, která E.ON Energy Truck navštíví, vás budeme včas informovat!

Své případné dotazy směrujte na Blanku Liškovou z ČRDМ, e-mail blanka@adam.cz nebo na tel. 777 891 787.

Užitečné odkazy:

www.energieplus.cz/

www.energeticka-akademie.cz/

Plasmová koule – elektrina je viditelná!

Náměstek ministra školství Jan Kocourek: Bambiriády si vysoce ceníme

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vysoce oceňuje Bambiriádu, pořádanou Českou radou dětí a mládeže (ČRDM): ministr Ondřej Liška jí udělil svou záštitu a ministerstvo ji také finančně podpořilo. Na tiskové konferenci konané 5. května 2009 při příležitosti prezentace nadcházejícího jedenáctého ročníku zmíněné akce to řekl náměstek ministra školství Jan Kocourek. „Za zvláště cenné na Bambiriádě považujeme to, že se zde spojily síly jak nestátních neziskových organizací, tak i školských zařízení pro zájmové vzdělávání – a že je organizována po celé republice,“ vypíchl Jan Kocourek. Celostátní charakter akce ostatně dokládala i účast zástupců organizačních štábů, kteří ve svých vystoupeních popisovali, jak bude Bambiriáda v jejich městech, respektive regionech, vypadat.

Jiří Majer

Prvním cílem chaloupeckého Ekoklubu byla Pálava

Patnáct studentů z asi třicetiletého nově vzniklého Ekoklubu Chaloupek vyrazilo na svoji první akci, a to do Mikulova a do CHKO Pálava. Víkend byl částečně odborný (botanicko-geologická exkurze do NPR Děvín), částečně pracovní (údržba a dosazení lipové aleje na silnici Mikulov-Klentnice) a částečně adrenalinový (návštěva plavívek v Turoldu).

Martin Kříž, Chaloupek o. p. s.

Chcete se stát dobrovolníkem v zahraničí?

V rámci programu Trochujinak letos desátým rokem Duha nabízí příležitost stát se dobrovolníkem,

a pomoci tak v zahraničí i v ČR prospěšné věci. Duha zajišťuje výměnu dobrovolníků na mezinárodní dobrovolnické projekty, tzv. workcampy. Jejich zaměření je široké – od ekologického přes práce v sociální sféře (pomoc postiženým lidem nebo práce s dětmi z uprchlických táborů) až po uměleckou a kulturní činnost.

Duha – sdružení dětí a mládeže

Cimrman by se divil

Již jedenáctý ročník divadelního festivalu ryze dětských představení oddílů Asociace TOM České republiky proběhl v sobotu 4. dubna v českolipském Jiráskově divadle. Tomíci sice běžně spíše jezdí do přírody, na výlety, výpravy a tábory, lezou po skalách, sjíždějí řeky nebo zdolávají hory, ale nebojí se ani divadla. Letošní hereckou výzvu přijaly děti z České Lípy, Poděbrad, Roztok, Turnova, Skalska, Kamenického Šenova a dokonce i z nekonečně daleké Ostravy.

Zdeněk Šmída – Asociace TOM

Děti z Dobré Vody zavěšovaly ptačí budky

Děti z Dobré Vody na Karlovarsku v těchto dnech pověsily s pomocí dospělých v obci a jejím okolí pět ptačích budek pro hnízdění sýkorek. Ty občanskému sdružení Český západ, které působí v místní osmdesátileté romské komunitě, věnovala Lesní společnost Teplá a.s. Děti tak dostaly nejen příležitost dozvědět se něco o hnízdění sýkorek, ale samy mohly přispět k ochraně ptactva v okolí místa, kde žijí.

Eva Haunerová, Český západ

